

Zpráva z pracovní cesty Ede, Utrecht, Holandsko, 4.-8.10.2009

Pracovní cesty se zúčastnili:

PaedDr. Věra Havlíčková

Ing. Diana Šlampová

Lukáš Šlampa

Způsob dopravy:

Osobní automobil

Ubytování:

Zajištěno v ústavu De Hartenberg

Program pracovní cesty

4.10.2009, 6:20: Začátek pracovní cesty

4.10.2009, 18:20: Příjezd do Ede, Holandsko, ubytování

5.10.2009, dopoledne: Návštěva v Calimero – kindercentrum ‘s Heeren Loo

5.10.2009, odpoledne: Objekt De Hartenberg

6.10.2009, dopoledne: Speciální škola v Ede, MŠ + ZŠ speciální pro děti do 12 let

6.10.2009, odpoledne: Auris College Utrecht

7.10.2009, dopoledne: Speciální škola v Ede pro děti nad 12 let

8.10.2009, 10:00: Odjezd Ede

8.10.2009, 23:00: Příjezd Brno

Při jízdě byly dodržovány povinné přestávky řidiče.

Zhodnocení jednotlivých navštívených zařízení

Calimero – kindercentrum ‘s Heeren Loo

- klienti s poměrně těžkým MR, podobní některým dětem v ELPISu
- v zařízení je 5 tříd po cca. 6 dětech, v každé třídě jsou dva učitelé (resp. učitel a asistent)
- v každé třídě jsou velké postele, děti zapoložované
- kuličkové pytle, matrace, žíněnky – vše je z koženky, děti v botech
- 1 třída určena artistickým dětem – do třídy kukátko, aby děti nebyly vyrušovány při práci
- mají zde vlastní krytý bazén, snozelen (provedeno v bílé koženke)
- místnost pro děti s poruchami chování, speciální kožené křeslo (popruhy na přikartování těla i rukou, křeslo přišroubováno k zemi, aby se dítě nepřevrátilo a nezranilo), celá místnost vkusně zařízena, nechybí zde TV a rádio, stůl pro asistentku, kuchyňka; pokud zde asistentka není přítomna s dítětem je dítě „pod dozorem“ elektronické chůvičky
- v místnostech na spaní jsou postýlky se zábranami, elektronické chůvičky
- na pozemku mají prolézačky, pískoviště a houpačku pro vozíčky

De Hartenberg

- zařízení na velké ploše, mimo město, celkem 27 budov, obklopeno lesy
- zařízení poskytuje celou řadu služeb – chráněné bydlení, škola, kostel, kavárna, ubytování pro personál, fotbalové hřiště, tenisové kurty, prolézačky, přírodní amfiteátr, zoo, bazén
- kromě školy a chráněného bydlení je zde stacionář pro všechny věkové kategorie
- klienti po areálu jezdí dle svých schopností na kolech, lopedech a tříkolkách
- je zde velký snozelen
 - o vybaven pro rozvoj smyslů hmatovými, čichovými, vizuálními podněty
 - o skládá se ze tří velkých místností
 - o jsou zde kuličkové bazény, velké plochy koženkových „postelí“ na ležení, světelné efekty, optická vlákna
 - o je zde vodní lůžko s velmi příjemným okolním osvětlením
 - o relaxační hudba
- v areálu De Hartenberg se nacházelo i naše ubytování a to v části, která slouží jako „víkendový hotel“ – rodiče sem umísťují děti na víkend, pokud si potřebují odpočinout
- budova, kde jsme byli ubytováni byla plně vybavena pro imobilní děti i děti s poruchami chování
- pokoje vždy pro dva – klienta a osobní asistentku, jedna z postelí tedy byla vždy speciální
- koupelna byla vybavena tak, aby posloužila klientům s nejrůznějšími druhy a stupni postižení
- je zde i relaxační místnost s kuličkovým bazénem, „obývací pokoj“ (TV, sedačka, konferenční stůl), jídelna a kuchyňská linka, kde pracovníce dětem připravují svačiny ze surovin, které jim dávají rodiče dětí

Speciální škola v Ede, MŠ + ZŠ speciální pro děti do 12 let

- klienti postižení lehkou MR
- měli více autistických tříd, do jedné nás pustili, do ostatních se dívali kukátkama
- v jedné ze tříd měly děti zapnutou TV, se zaujetím sledovaly program
- použití piktogramů stejně jako u nás, sestaven rozvrh pro celou třídu i pro jednotlivce
- piktogramy však děti nenosily

Auris College Utrecht

- návštěvu nám zařídila RNDr. Zukalová z Magistrátu města Brna, odboru zahraničních vztahů
- děti v této škole byly na výrazně vyšší úrovni než naše cílová skupina (lehká MR s IQ nad 70 či normální IQ, pouze vady sluchu)
- školu navštěvovalo množství autistů, nicméně všichni měli běžné IQ a byli plně integrováni
- nebyla zde speciální třída pro autisty, autisté nepoužívali zvláštní pomůcky

- jednalo se o studenty na úrovni naší střední školy (v Holandsku je jiný systém), studovali obor Administrativa
- škola je moderní, kvalitně vybavená, v každé třídě interaktivní tabule
- pro nás byla zajímavá a přínosná návštěva dílny: ta byla vybavena schématickými postupy jednotlivých pracovních činností, měli zde dveře na natírání (staré dveře které se mohly do nekonečna opakovaně natírat), kout na tapetování (podobně jako dveře)

Speciální škola De Toekomst v Ede pro děti nad 12 let

- škola byla zaměřená na praktické činnosti
- děti se učily: domácí práce, vaření, práce na zahradě, ve skleníku, péče o zvířata
- měli zde: keramickou dílnu, dílnu na výrobu svíček, dílnu na práci se dřevem
- dvě kuchyně: jedna jako příprava na povolání – pomocné práce v kuchyni, druhá jako kuchyně v domácnosti
- v Holandsku mají celostátně uznávaný diplom z „úklidu domácnosti“, některé děti se zde připravovaly na složení zkoušky (žehlení a skládání prádla)
- v zásadě zde byly dvě skupiny dětí
 - o šikovnější: připravovaly se na získání diplomu, škola jim domlouvala stáže na pracovištích (továrny, jídelny, kuchyně)
 - o méně šikovné: obdobně jako děti v ELPISu, hlavním cílem bylo naučit děti sebeobslužným činnostem, zaměstnání či získání diplomu nepřipadalo v úvahu
- autisté byli většinou integrováni
- jedna třída však byla čistě autistická
- v jedné z učeben měli boxy (krabice) s pomůckami pro určitou činnost – péče o dítě, opravy v domácnosti, zacházení s vrtačkou apod.
- velký rozsah pracovních schémat ve formě fotografií
- děti měly osobní diáře – vypadaly jako běžné pracovní diáře, ale děti v nich měly čas naplánovaný pomocí piktogramů
- kromě osobních diářů měly děti „pořadače“ na piktogramy, piktogramy se zde mohly otáčet (po jedné splněné činnosti následovalo otočení na další piktogram – následující činnost)
- na nástěnkách ve třídách byl z piktogramů sestaven denní režim pro celou třídu
- v tělocvičně se děti běžně pohybují v jeansách a ponožkách
- celkový přístup k dětem velice benevolentní
- děti všechny oslovují křestním jménem (učitele i ředitele školy)
- ve všech třídách je učitel a asistent, v některých třídách je personál trojčlenný
- strukturalizace i vizualizace – vše zaměřeno na praxi a na to, co děti budou v životě potřebovat

Zajímavé webové adresy:

www.werkportfolio.nl

www.pictogenda.nl

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Celkové zhodnocení pracovní cesty

Jako celek cestu hodnotíme velmi pozitivně. Kromě množství zajímavých tipů a námětů, jak s dětmi pracovat jsme se dostali do prostředí, kde je přístup k dětem trochu jiný než u nás. Všeobecně bychom způsob vzdělávání postižených dětí v Holandsku zhodnotili jako méně formální a především zaměřen na individuální potřeby dětí i jejich rodičů.

Co se vzdělávání autistů týče, obzvláště Speciální škola De Toekomst v Ede pro děti nad 12 let pro nás byla velkou inspirací. Praktické zaměření a neformální přístup k dětem v kombinaci s perfektně vybavenou školou jsou pro nás velkou inspirací.

Během cesty jsme narazili jak na školy, kde byly autistické děti shromažďovány do specializovaných tříd stejně jako školy, kde se snaží autisty integrovat.

Hlavní inspirace, které bychom rádi implementovali v našich podmínkách:

- použití pracovních postupů pro praktické činnosti složených z fotografií
- osobní diáře z piktogramů
- pořadače na piktogramy
- boxy určené na výuku praktických činností